



مقایسه برخی از ویژگیهای شخصیتی فوتبالیست های حرفه ای و غیر حرفه ای استانهای آذربایجان

ن شرقی و اردبیل

محبوب شیخ علیزاده^۱ - الهه پیرعلانی^۲ - حمید شیخ علیزاده^۳

چکیده

هدف پژوهش مقایسه برخی از خصوصیات شخصیتی (پرخاشگری، اعتماد به نفس و عزت نفس) فوتبالیست های حرفه ای و غیر حرفه ای استانهای آذربایجان شرقی و اردبیل می باشد. بدین منظور تعداد ۱۰۰ ورزشکار از فوتبالیست های حرفه ای و ۱۰۰ ورزشکار از فوتبالیست های غیر حرفه ای دو استان به عنوان نمونه تحقیق انتخاب گردیدند. برای جمع آوری اطلاعات از پرسشنامه های استاندارد آیزنگ (پرخاشگری)، برون رویترا (اعتماد به نفس) و کوپر اسمیت (عزت نفس) استفاده گردید. پس از جمع آوری داده ها، اقدام به تجزیه و تحلیل آنها از طریق روش آماری T-student گردید. نتایج تحقیق نشان داد که بین میزان پرخاشگری، اعتماد به نفس و عزت نفس فوتبالیست های حرفه ای و غیر حرفه ای تفاوت معنی داری وجود دارد.

واژگان کلیدی: ویژگیهای شخصیتی، فوتبالیست حرفه ای، فوتبالیست غیر حرفه ای

^۱ - دانشجوی دکتری تربیت بدنی و علوم ورزشی - دانشگاه آزاد اسلامی واحد هریس

^۲ - دانشجوی کارشناسی ارشد تربیت بدنی دانشگاه محقق اردبیلی

^۳ - دانشجوی کارشناسی علوم اجتماعی - گرایش پژوهشگری دانشگاه پیام نور اهر



مقدمه

روانشناسی دارای حیطه های مختلفی از جمله نظام های شخصیتی است (۱). روانشناسی شخصیت، حوزه بسیار گسترده ای است، زیرا شخصیت خود موضوعی است پیچیده و دارای ابعاد و جنبه های گوناگون. برای شناخت شخصیت انسان از دیر باز کوشش های بسیاری به عمل آمده که برخی از آنها غیر علمی و خرافاتی و معدودی نیز علمی و معتبر می باشند (۲). شناخت مسائل شخصیتی جهت کنترل و توسعه این ویژگیها برای ارتقاء سطح کیفی عملکرد انسان بسیار مهم می باشد (۳). شناخت سه ویژگی شخصیتی از جمله پرخاشگری، عزت نفس و اعتماد به نفس در عملکردهای ورزشی در هر دو زمینه ورزش حرفه ای و غیر حرفه ای، می تواند حائز اهمیت باشد. بدیهی است که تمامی اعمال بشری در دو جنبه ی فیزیولوژیکی و روانی قابل بررسی است و با عنایت به نقشی که جنبه های روانی در اعمال و رفتار بشر دارند، توجه به جنبه های روانی از جایگاه و اهمیت خاصی برخوردار است. در واقع بشر در مواجهه شدن با مشکلاتی که از لحاظ فیزیولوژیکی پاسخی برای آن نمی یابد، نا خود آگاه نگاهش متوجه جنبه های روانی می شود (۵). جنبه های گوناگونی که در ورزش وجود دارند آنرا به عنوان یک پدیده اجتماعی مهم و ورزشکاران را بعنوان نمایندگان ملل مختلف که برای تایید شایستگی خود رقابت می نمایند معرفی نموده است (۲). از طرفی بر گزاری رویدادهای پر شکوه ورزشی، وجود خیل مشتاقان در مسابقات ورزشی، هواداران متعصب و پر و پا قرص تیم های مختلف و نیز هواداران سلامتی و تندرستی که بی وقفه خواهان خدمات مناسب سریع و متنوع ورزشی می باشند، باعث شده که ورزش به عنوان یک صنعت پر طرفدار و پردرآمد در جهان شناخته شود به گونه ای که برای مثال در آمریکا این صنعت با ارزشی حدود ۲/۳ میلیون دلار در رده بیستم صنایع ایالات آمریکا قرار دارد (۶). لذا با توجه به توسعه ورزش حرفه ای در تمام کشور های جهان و اهمیت یافتن نقش پول و در آمد برای ورزشکاران و متولیان ورزش بخصوص رد و بدل شدن ارقام نجومی در ورزش حرفه ای فوتبال، و اینکه تا کنون در کشور تحقیقی در زمینه بررسی نقش پول و در آمد بر ویژگیهای شخصیتی ورزشکاران انجام نشده است، محققین در تحقیق حاضر در پی مطالعه و مقایسه برخی از خصوصیات شخصیتی (پرخاشگری، اعتماد به نفس و عزت نفس) فوتبالیست های حرفه ای و غیر حرفه ای استانهای آذربایجان شرقی و اردبیل می



باشند. لاپلاس^۱ (۲۰۰۴) در تحقیقی در خصوص پرخاشگری بسکتبالست های حرفه ای و غیر حرفه ای بستکبال آمریکا به این نتیجه رسید که ورزشکاران حرفه ای، حساس تر و پرخاشگر تر از بازیکنان غیر حرفه ای می باشند یعنی با افزایش سطح در آمد و پول در بازیکنان این رشته ورزشی، پرخاشگری افزایش می یابد(۵).

من فراتینک و همکاران^۲ (۲۰۰۳) در تحقیقی پیرامون اعتماد به نفس بازیکنان حرفه ای و غیر حرفه ای رشته فوتبال به این نتیجه دست یافت که فوتبالیست های حرفه ای نسبت به فوتبالیست های غیر حرفه ای دارای اعتماد به نفس بیشتر و عملکرد بهتری می باشند(۵).

ناک کن^۳ (۲۰۰۰) در تحقیقی به بررسی ویژگی عزت نفس ورزشکاران حرفه ای و غیر حرفه ای رشته هندبال پرداخت. نتایج تحقیق حاضر حاکی از پایین بودن عزت نفس ورزشکاران حرفه ای نسبت به ورزشکاران غیر حرفه ای در این رشته بود(۴).

گریفین و کربای^۴ (۲۰۰۷) و آلفرمن و استول^۵ (۲۰۰۰) و گیون و هکاران^۶ (۱۹۹۷) نیز در تحقیق خود به این نتیجه رسیدند که فعالیتهای ورزشی سبب افزایش اعتماد به نفس افراد می گردد(۱۱، ۷ و ۱۲).

فرارو^۷ در تحقیق خود به این نتیجه رسید که ورزشکارانی که پیروزی و موفقیت برای آنها بیشتر اهمیت دارد، دارای اضطراب و پرخاشگری بیشتری هستند(۹).

روش تحقیق

جامعه و نمونه آماری

روش تحقیق حاضر از نوع توصیفی- مقایسه ای بوده و به روش پیمایشی انجام گرفته است. جامعه آماری تحقیق را فوتبالیست های دو استان آذربایجان شرقی و اردبیل تشکیل می دهند که تعداد ۱۰۰ نفر از فوتبالیست های حرفه ای و ۱۰۰ نفر از فوتبالیست های غیر حرفه ای دو استان بصورت تصادفی به عنوان نمونه های تحقیق انتخاب گردیدند.

1 - Laplas

2 - Men frantic et al

3 - Nac ken

4 - Griffin & Kirby

5 - Alfermann and Stoll

6 - Guinn et al

7 - ferraro



روش اجرای تحقیق

ابزار مورد استفاده در این پژوهش پرسشنامه می باشد. بدین منظور از سه پرسشنامه آیزنگ، پرسشنامه اعتماد به نفس برون رویتر و پرسشنامه عزت نفس کوپر اسمیت که هر سه پرسشنامه استاندارد بوده و روایی و پایایی هر یک از آنها در تحقیقات متعددی مورد تأیید قرار گرفته اند، استفاده شده است. پرسشنامه ها بعد از تهیه و تنظیم با انضمام نامه ای در مورد اهداف تحقیق، ضرورت همکاری پاسخ دهندگان و ارائه دستورالعمل در مورد نحوه پاسخگویی به سوالات به ورزشکاران مورد نظر ارسال شد و برنامه ریزیهای در خصوص پیگیری و جمع آوری آنها صورت گرفته بود.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

پس از جمع آوری داده ها از آمار توصیفی برای خلاصه و طبقه بندی داده های خام، محاسبه شاخص های مرکزی و پراکندگی، رسم نمودارها و جداول استفاده شد و برای آزمون فرضیه ها از آمار استنباطی (روش t مستقل) استفاده گردید.

یافته های تحقیق

۱- با توجه به جدول ۱، میانگین میزان پرخاشگری فوتبالیست های حرفه ای ۱۰/۸۸ و برای فوتبالیست های غیر حرفه ای ۱۰/۱۹ می باشد.

جدول ۱- توصیف شاخص های مرکزی و پراکندگی پرخاشگری ورزشکاران مورد مطالعه

گروه	آماره	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
فوتبالیست های حرفه ای	۱۰/۸۸	۱/۷۱	۹	۱۵	
فوتبالیست های غیر حرفه ای	۱۰/۱۹	۱/۶۴	۶	۱۳	
کل ورزشکاران	۱۰/۵۳	۱/۷۱	۶	۱۵	

۲- با توجه به جدول ۲، میانگین میزان اعتماد به نفس فوتبالیست های حرفه ای ۷۶/۳۳ و برای فوتبالیست های غیر حرفه ای ۴۲/۷۲ می باشد.



جدول ۲- توصیف شاخص های مرکزی و پراکندگی عزت نفس ورزشکاران مورد مطالعه

آماره	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
فوتبالیست های حرفه ای	۷۶/۳۳	۱۲/۶۲	۶۰	۹۷
فوتبالیست های غیر حرفه ای	۴۲/۷۲	۱۲/۸۳	۵۲	۸۸
کل ورزشکاران	۷۴/۳۷	۱۲/۷۹	۵۲	۹۷

۳- با توجه به جدول ۳، میانگین میزان عزت نفس فوتبالیست های حرفه ای ۱۰۱/۴۲ و برای فوتبالیست های غیر حرفه ای ۹۶/۸۵ می باشد.

جدول ۳- توصیف شاخص های مرکزی و پراکندگی اعتماد به نفس ورزشکاران مورد مطالعه

آماره	میانگین	انحراف معیار	حداقل	حداکثر
فوتبالیست های حرفه ای	۱۰۱/۴۲	۱۹/۵۱	۹۶	۱۳۱
فوتبالیست های غیر حرفه ای	۹۶/۸۵	۱۱/۳۴	۸۱	۱۱۵
کل ورزشکاران	۹۹/۱۳	۱۶/۰۸	۸۱	۱۳۱

۴- در بررسی آزمون فرضیه تحقیق نتایج نشان داد که:

۴-۱- بین میزان پرخاشگری فوتبالیست های حرفه ای با غیر حرفه ای تفاوت معنی داری در سطح $\text{sig} = 0/004$ وجود دارد و بنابراین نتیجه می گیریم که میزان پرخاشگری فوتبالیست های حرفه ای بیشتر از غیر حرفه ای ها می باشد.

۴-۲- در آزمون فرضیه دوم نیز نتایج نشان داد که بین اعتماد به نفس فوتبالیست های حرفه ای با غیر حرفه ای تفاوت معنی داری وجود دارد و بنابراین اعتماد به نفس فوتبالیست های حرفه ای بیشتر از فوتبالیست های غیر حرفه ای می باشد.



۳-۴- در آزمون فرضیه سوم نیز نتایج نشان داد که بین عزت نفس فوتبالیست های حرفه ای با غیر حرفه ای تفاوت معنی داری در سطح $Sig = 0/03$ وجود دارد و بنابراین عزت نفس فوتبالیست های حرفه ای بیشتر از فوتبالیست های غیر حرفه ای می باشد (جدول ۴).

جدول ۴- بررسی تفاوت ویژگیهای شخصی فوتبالیست های حرفه ای و غیر حرفه ای (آزمون t مستقل)

سطح معنی داری	درجه آزادی	t مقدار	آماره متغیرها
0/004	198	2/901	پرخاشگری
0/044	198	2/025	اعتماد به نفس
0/03	198	2/18	عزت نفس

بحث و نتیجه گیری

نتایج تحقیق حاضر نشان داد، بین میزان پرخاشگری فوتبالیست های حرفه ای و غیر حرفه ای تفاوت معنی داری وجود دارد بطوریکه میزان پرخاشگری فوتبالیست های حرفه ای بیشتر از فوتبالیست های غیر حرفه ای می باشد. بنظر می رسد یکی از دلایل نتیجه فوق مربوط به این امر باشد که افزایش سطح درآمد در فوتبالیست های حرفه ای آنها را نسبت به نتایج مسابقات و بازیها حساس تر نموده و در نتیجه میزان استرس آنها را افزایش می دهد که این امر باعث بالا رفتن میزان پرخاشگری این دسته از ورزشکاران می گردد. نتایج حاصله در این بخش با نتایج لاپلاس (۱۹۵۴)، نلسون (۱۹۶۳)، لانسر (۱۹۶۶)، نیومن و جانز کارد (۱۹۶۸) همخوانی دارد.

نتایج تحقیق همچنین حاکی از تفاوت معنی داری بین میزان اعتماد به نفس و عزت نفس فوتبالیست های حرفه ای و غیر حرفه ای می باشد بطوریکه میزان اعتماد به نفس و عزت نفس فوتبالیست های حرفه ای بیشتر از فوتبالیست های غیر حرفه ای بود. به نظر می رسد یکی از دلایل نتیجه فوق می تواند مربوط به سطح عملکردی فوتبالیست های حرفه ای باشد زیرا با بالا رفتن سطح مهارت و عملکرد فوتبالیست های حرفه ای مبالغ دریافتی آنها در قبال بازی فوتبال نیز افزایش می یابد بنابراین فوتبالیست های حرفه ای به دلیل برخورداری از سطح درآمد بالا دارای اعتماد به نفس و عزت نفس بیشتری می باشند.



منابع

- ۱- اقدسی. محمد تقی. (۱۳۷۱). بررسی و مقایسه عزت نفس دانش آموزان ورزشکار و غیر ورزشکار، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده علوم انسانی، دانشگاه تربیت مدرس.
- ۲- اله قلی پور. سید مسعود. (۱۳۷۷). مقایسه پرخاشگری بین جوانان ورزشکار رشته های بسکتبال، کاراته، بوکس و غیره ورزشکاران شهر بابل، پایان نامه کارشناسی ارشد، دانشکده تربیت بدنی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز.
- ۳- آهول. ا. سو، هتفیلد. براد. (۱۳۷۲). روان شناسی ورزش، ترجمه رضا فلاحیان. چاپ اول، تهران: انتشارات سازمان تربیت بدنی.
- ۴- جارویس. مت. (۱۳۷۹). روانشناسی ورزش، ترجمه نور علی خواجهون، چاپ اول، تهران: انتشارات کوثر
- ۵- پایدار. علی. (۱۳۸۵). مقایسه برخی از ویژگیهای شخصیتی دانشجویان مرد کاراته کا دانشگاه های آزاد اسلامی منطقه ۲ کشور در دو رشته کاتا و کومیته. طرح تحقیقاتی، معاونت پژوهشی دانشگاه آزاد، واحد تبریز.
- ۶- قیامی. امیر. (۱۳۸۵). بررسی راهکارهای بازاریابی برای توسعه و ترویج رشته ورزشی در ایران. طرح تحقیقی، کمیته ملی المپیک.
- 7- Alfermann, D. and O. Stoll (2000). Effects of physical exercise on self-concept and well-being. *International. Journal of Sport Psychology*. 31(1), PP. 47-65.
- 8- Chapman, Lane, Briefly, Terry, (1999). Anxiety, self-confidence and performance in Taekwondo. *Precept Motor Skills*, 85(3), PP.123-135.
- 9- Ferraro. T., (1999). A Psychoanalytic Perspective on Anxiety in Athletes. *Athletic Insight*, 1(2).
- 10- Gould. D. & Weinberg. R, (1995), "Foundations of Sport and Exercise Psychology, PP. 34-67.
- 11- Griffin, M & Kirby, S (2007). The Effect of Gender in Improving Body Image and Self Esteem. *Athletic Insight*, 9(3).
- 12- Guinn, B., T. Semper and L. Jorgensen (1997). Mexican American female adolescent self-esteem: The effect of body image, exercise behaviour and body fatness. *Hispanic. Journal of behavioral Science*. 19(4), PP.517-526.